

**ДЕРЖАВНА АВІАЦІЙНА
СЛУЖБА УКРАЇНИ**

Процедура
PR АМО.А-128

Частина А

Демонстрація досвіду технічного обслуговування 6/24 місяців

Видання 1

Врахований примірник № 1

Київ
2018

II. Лист внутрішнього узгодження**Затверджено**

Заступник директора
департаменту – начальник
управління льотної придатності

В. ОВЧИННИКОВ

**Перевірено
та погоджено**

Заступник начальника управління
льотної придатності - начальник
відділу сертифікації організацій з
технічного обслуговування

А. ДУБІНІН

Розроблено

Державний інспектор з
авіаційного нагляду за льотною
придатністю повітряних суден

В. ЛЕОНЕНКО

III. Зміст

Розділ		Стор.
I	Титульний лист	1
II	Лист внутрішнього узгодження	2
III	Зміст	3
IV	Перелік діючих сторінок	4
V	Перелік введених видань/ ревізій	5
VI	Перелік утримувачів	6
VII	Використані скорочення	7
VIII	Визначення термінів	8
IX	Загальні положення	9
X	Демонстрація досвіду технічного обслуговування 6/24 місяців	10
1	Вимоги	10
2	Визначення досвіду	11
3	Прийнятний досвід роботи	12
4	Записи про досвід технічного обслуговування	16

V. Перелік введених видань/ревізій

Номер видання/ ревізії	Дата видання
1/0	25.09.2018

VI. Перелік утримувачів

Номер примірника	Утримувач	Формат
Контрольний примірник (Оригінал)	Бібліотека льотної придатності	Паперовий
Врахований примірник №1	Сайт ДАСУ	Електронний

VII. Використані скорочення

AMC	- прийнятні методи встановлення відповідності (Acceptable Means of Compliance);
АМО	- схвалена організація з технічного обслуговування (Approval Maintenance Organisation);
C/S	- персонал, який засвідчує технічне обслуговування (Certifying Staff);
CRS	- сертифікат передачі до експлуатації (Certificate of Release to Service)
EASA	- Європейське Агентство з безпеки польотів (European Aviation Safety Agency);
Form 1	- сертифікат дозволеної передачі;
GM	- керівний матеріал (Guidance Material);
MOE	- Керівництво організації з технічного обслуговування (Maintenance Organisation Exposition);
NDT	- неруйнівний контроль (Nondestructive Testing);
SS	- допоміжний персонал (Support Staff)
AT	- авіаційна техніка;
ДАСУ (Державіаслужба/ SAAU)	- Державна авіаційна служба України (State Aviation Administration of Ukraine);
ДСУ	- допоміжна силова установка (APU);
ПС	- повітряне судно;
ТО	- технічне обслуговування.

VIII. Визначення термінів

Процедура - Демонстрація досвіду технічного обслуговування 6/24 місяців;

Методичні рекомендації - Методичні рекомендації щодо процедури сертифікації та нагляду за організаціями з технічного обслуговування до Правил схвалення організацій з технічного обслуговування (Part-145), затверджених наказом Державіаслужби України від 06.04.2011 №181;

Правила (Part-145) - Правила схвалення організацій з технічного обслуговування (Part-145), затверджених наказом Міністерства інфраструктури України від 20 квітня 2010 року № 209, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 2 серпня 2010 року за № 591/17886.

Видання: 1	Дата видання: 25.09.2018	Ревізія: ---	Дата ревізії: ---	Стор. 8
------------	--------------------------	--------------	-------------------	---------

ІХ. Загальні положення

1. Ця Процедура розроблена на виконання пункту 2.3 (РОЗДІЛ В) Правил (Part-145), з використанням Методичних рекомендацій, керівництва EASA UG.CAO.00128-003 «Foreign Part-145 approvals - Demonstration of 6/24 months maintenance experience».

2. Ця Процедура має рекомендаційний характер та застосовується у процесі схвалення організацій з ТО, а також зацікавленими фізичними та юридичними особами, діяльність яких пов'язана з ТО АТ відповідно до вимог Правил (Part-145).

3. Положення цієї Процедури доповнюють вимоги чинних Правил (Part-145) та не виключають необхідності виконання вимог будь-якого нового законодавства або змін до законодавства.

Видання: 1	Дата видання: 25.09.2018	Ревізія: ---	Дата ревізії: ---	Стор. 9
------------	--------------------------	--------------	-------------------	---------

Х. Демонстрація досвіду технічного обслуговування 6/24 місяців

1. Вимоги

1.1. Застосовні вимоги пункту 145.А.35 (с)

Організація з технічного обслуговування повинна гарантувати, що весь персонал, який засвідчує ТО повітряних суден (С/С) та допоміжний персонал (S/S), залучаються, принаймні, протягом 6 місяців до виконання технічного обслуговування певного повітряного судна або компоненту¹ протягом будь-якого послідовного 24 місячного періоду.

1.2. МОЕ

Організація з технічного обслуговування повинна деталізувати у розділі 3.4 МОЕ (див. PR АМО.А-002), процедуру, що описує, яким чином персонал С/С та S/S повинен продемонструвати відповідність вищезазначеним вимогам та як забезпечується контроль цих вимог.

Ця процедура повинна бути розроблена для:

- первинного видання особистого повноваження персоналу С/С-S/S (Part-145);
- перевидання особистого повноваження (Part-145) персоналу С/С-S/S (Part-145).

Ця процедура повинна стосуватися власника будь-якого особистого повноваження С/С - S/S (Part-145), що видається відповідно до обсягу схвалення організації з технічного обслуговування, зокрема:

- рейтингу А (А1, А2, А3 або А4) для персоналу, який засвідчує ТО та/або допоміжному персоналу;
- рейтингу В (В1, В2 або В3) для персоналу, який засвідчує ТО двигунів, та ДСУ;
- рейтингу С (від С1 до С22) для персоналу, який засвідчує ТО компонентів;
- рейтингу D1 (будь-який метод НДТ) для персоналу, який засвідчує спеціалізовані послуги.

Відповідність критеріям щодо тривалості та характеру досвіду наведено нижче.

¹ - що бере участь у технічному обслуговуванні певного повітряного судна або компонента, означає, що ця особа працювала в середовищі технічного обслуговування повітряного судна або компонентів, а також користувалася сертифікаційними правами та/ або фактично виконувала технічне обслуговування, принаймні, деякого типу повітряного судна або групи повітряних суден, зазначених в конкретному сертифікаційному повноваженні.

2. Визначення досвіду

6-місячний досвід технічного обслуговування протягом 2 років слід розуміти як такий, що складається з двох елементів: тривалості та характеру досвіду. Мінімальні вимоги до цих елементів можуть відрізнятися залежно від розміру та складності повітряного судна/ двигуна/ компонента, виду експлуатації та технічного обслуговування.

Досвід, отриманий/ задокументований стосовно конкретного типу повітряного судна/ компонента/ двигуна/ДСУ, може також використовуватися для демонстрації наявності або підтримання досвіду на подібному повітряному судні²/ компоненті/ двигуні/ ДСУ. Коли організація (Part-145) має намір використовувати привілеї «подібного повітряного судна/ компонента/ двигуна/ ДСУ» для демонстрації вимог щодо 6/24 міс., розділ 3.4 МОЕ повинен включати визначення подібних повітряних суден/ компонентів/ двигунів/ ДСУ, відповідно до схваленого обсягу робіт організації з ТО, (див. PR АМО.А-002).

Досвід повинен бути набутий в організації (Part-145). Проте досвід, набутий на подібних повітряних суднах/ компонентах/ двигунах/ ДСУ в інших організаціях з ТО, не схвалених згідно Правил (Part-145), може бути використаний.

2.1. Тривалість

C/S та/або S/S повинні продемонструвати, що вони набули в організації, що здійснює технічне обслуговування, протягом двох послідовних років:

- 6 місяців роботи в одній і тій самій організації; чи
- 6 окремих місяців, розбитих на декілька блоків, у тій самій організації чи у різних організаціях.

² Два повітряних судна можуть вважатися «подібними», якщо вони мають аналогічні технології, конструкції та порівнянні системи, що означає однаково оснащені наступними (відповідно до категорії свідоцтва):

- рушійні системи (поршневі, турбогвинтові, турбовентиляторні, турбовальні, реактивні двигуни або штовхачі), і
- системи управління польотом (тільки механічні елементи керування, гідромеханічні елементи керування або електромеханічні елементи керування); і
- системи авіоніки (аналогові або цифрові); і
- структура (виготовлена з металу, композиту або деревини).

2.2. Характер

C/S та/або S/S повинні продемонструвати, що виконання робіт з технічного обслуговування (та/або нагляд та/або передача в експлуатацію) у АМО, є комплексним поєднанням різних видів завдань (технічне обслуговування, перевірки, усунення несправностей та ремонтні роботи, модифікація, заміна компонентів, тощо).

3. Прийнятний досвід роботи

3.1. Тривалість

Документування загальної кількості 180 завдань у різні дати протягом 2-х послідовних років, розглядатимуться як мінімальні очікувані вимоги для демонстрування вимог до «тривалості» (але не прирівнюється до вимог «характер досвіду», для яких наведено критерії у наступному розділі). Тим не менш, 180 завдань можуть бути замінені документуванням 100 робочих днів досвіду технічного обслуговування у відповідності до наявних повноважень. У цьому випадку кожен записаний день має бути повним робочим днем, який, наприклад, означає для базового обслуговування близько 7/8 робочих годин на день. Тривалість повинна бути записана у днях або половинах дня.

Персонал може мати одночасно одне або більше особисте повноваження C/S-S/S (Part-145) (наприклад В1 C/S на 3-х різних типах повітряних суден або одночасно С6 і С14 C/S на різних компонентах і т. д.). Він/вона повинен буде задокументувати мінімум 180 завдань (або 100 робочих днів) незалежно від кількості/типів, зазначених у особистому повноваженні C/S-S/S (Part-145).

Для будь-якого рейтингу Ах, Вх, Сх та D1 максимально 20% необхідної тривалості досвіду може бути замінено наступними видами діяльності, якщо це стосується сфери застосування особистого повноваження C/S-S/S (Part-145):

- підготовка до технічного обслуговування як інструктор/ екзаменатор;
- технічна підтримка/ інжиніринг;
- управління/ планування технічного обслуговування.

Наявність записів у 180 завдань чи 100 днів, які були набуті протягом першого року 2-річного періоду, не можна вважати прийнятним. Досвід повинен бути розподілений протягом періоду, щоб уникнути надто довгого інтервалу без виконання робіт.

Видання: 1	Дата видання: 25.09.2018	Ревізія: ---	Дата ревізії: ---	Стор. 12
------------	--------------------------	--------------	-------------------	----------

Для того, щоб продемонструвати відповідність зазначеним вимогам, система якості організації з технічного обслуговування, повинна видати документ або мати електронну систему (див. розділ 4.1), де кількість виконаних завдань (або робочих днів) повинна бути узагальнені та записані для кожного C/S та/або S/S.

3.2. Характер

Діяльність, яка відноситься до досвіду технічного обслуговування, стосовно особистого повноваження C/S-S/S (Part-145), є: функціональні/експлуатаційні перевірки, сервісне і наземне обслуговування, зняття/встановлення, перелік мінімального обладнання, усунення несправностей, модифікація, ремонт та інспекція.

Задokumentовані завдання повинні бути представлені стосовно характеру досвіду наступним чином:

- бути пов'язаними з комбінацією діяльності, визначеної особистим повноваженням (тобто записи лише про сервісне та наземне обслуговування повітряного судна персоналом C/S категорії B1 не є прийнятними та ін.)

- бути представленими у кожному особистому повноваженні C/S-S/S (Part-145) відповідно до критеріїв, зазначених у наступному розділі.

- не обмежуватись простими завданнями (наприклад, заміною лампочки повітряного судна персоналом C/S категорії B2 або заміною колеса повітряного судна персоналом C/S категорії B1 та ін.). Окрім того, записи про більшість ідентичних завдань або завдань, які не охоплюють повний обсяг особистого повноваження, не може вважати прийнятними. Наприклад, персонал C/S компонентів, уповноважений засвідчувати технічне обслуговування за рейтингом C14 коліс, гальм та шасі, повинен демонструвати досвід стосовно коліс, гальм та шасі для збереження повного обсягу рейтингу C14 у повноваженні.

Для того, щоб продемонструвати відповідність вищезазначеним вимогам, система якості організації з технічного обслуговування, повинна мати відповідний документ або створити електронну систему (див. розділ 4.1), де повинен бути підсумований та записаний вид діяльності/завдань для кожного C/S та/або S/S.

3.2.1. Персонал, який засвідчує технічне обслуговування та/або допоміжний персонал

Наступні критерії мають бути враховані для визначення прийнятного «характеру досвіду»:

Видання: 1	Дата видання: 25.09.2018	Ревізія: ---	Дата ревізії: ---	Стор. 13
------------	--------------------------	--------------	-------------------	----------

- для категорії А досвід включає використання привілеїв шляхом виконання завдань, що відносяться до повноваження (що отримане/є намір отримати) щонайменше на одному типі ПС для кожної підкатегорії (наприклад, А1, А2, А3 та А4). Це означає завдання, зазначені в АМС 145.А.30 (g), включаючи завдання з технічного обслуговування, заміни компонентів та усунення простих дефектів;

- для категорій В1, В2 для кожного типу ПС, включених у повноваження (що отримане/є намір отримати), досвід має бути на даному конкретному ПС або на «подібному» ПС в межах однієї підкатегорії (наприклад, В1.1, В1.2, В1.3 та В1.4);

- для того щоб переконатись, що досвід є характерним для кваліфікації В2 під час надання первинного повноваження категорії В2, лише електричні завдання або завдання на системах авіоніки, які неможливо виконати персоналом В1 (наприклад, замінити лампочки та ліхтарі), повинні бути записані як В2.

- для категорії С досвід повинен включати, принаймні, один з типів ПС, зазначений у повноваженні (отриманого або є намір отримати);

- для комбінації категорій (наприклад, В1.1 + В2, В1.1 + С, тощо), досвід повинен включати деякі види робіт у кожній категорії (отриманій або є намір отримати);

- якщо організація використовує привілеї «подібного» ПС, описаних у розділі 2 цієї Процедури, потрібно задокументувати щонайменше 30% тривалості досвіду (завдання або робочі дні, що застосовне) для кожної групи подібних повітряних суден, визначених в розділі 3.4. МОЕ.

3.2.2. Персонал компонентів, двигунів, спеціалізованих робіт

Наступні критерії повинні бути враховані для визначення прийняттого характеру досвіду:

- повноваження рейтингу Сх (від С1 до С22) для персоналу, який засвідчує ТО компонентів: досвід повинен включати в себе виконання ТО згідно з правами, наданими свідоцтвом персоналу з ТО шляхом виконання завдань або використання сертифікаційних повноважень для кожного з рейтингів С (що отримане/є намір отримати);

- повноваження рейтингу Вх (В1, В2 або В3) для персоналу, який засвідчує ТО двигунів: досвід включає в себе здійснення привілеїв шляхом виконання завдань або використання сертифікаційних повноважень для кожного з рейтингів В (що отримане/є намір отримати);

Видання: 1	Дата видання: 25.09.2018	Ревізія: ---	Дата ревізії: ---	Стор. 14
------------	--------------------------	--------------	-------------------	----------

- повноваження рейтингу D1 (за будь-яким методом NDT) для персоналу, який засвідчує спеціалізовані роботи: досвід включає в себе виконання ТО згідно з правами, наданими свідоцтвом персоналу з ТО шляхом виконання завдань або використання сертифікаційних повноважень для кожного з методів NDT (що отримане/є намір отримати);

Якщо організація використовує привілеї «подібного» компонента/ двигуна/ ДСУ, описаних у главі 2 цієї Процедури, потрібно задокументувати щонайменше 30% досвіду (завдання або робочі дні) для кожної групи подібних компонентів/ двигунів/ ДСУ, визначених в розділі 3.4. МОЕ.

3.3. Зарахування досвіду

Для первинного особистого повноваження (Part-145) C/S - S/S наступні вимоги до зарахування досвіду повинні бути розглянуті:

- для персоналу C/S та S/S з рейтингом Ах: підготовка на тип ПС (теоретична та практична), завершена в схваленій (Part-147) організації протягом року, який передуює виданню особистого повноваження (Part-145) C/S-S/S, що заміняє необхідність демонстрування досвіду ТО 6/24 на конкретному типі ПС або будь-якому іншому подібному ПС;

- для персоналу C/S та S/S з рейтингом Вх: підготовка на двигун/ДСУ деталізована в Процедурі для заявників «Процедура оцінки персоналу, який засвідчує ТО компонентів, двигунів та ДСУ організацій з ТО», PR АМО.А-126, протягом року, який передуює виданню особистого повноваження (Part-145) C/S-S/S, що заміняє необхідність демонстрування досвіду ТО 6/24 на конкретному двигуні/ ДСУ або аналогічному двигуні/ ДСУ та подібної технології;

- для персоналу C/S та S/S з рейтингом Сх: підготовка на компонент, деталізована в Процедурі для заявників «Процедура оцінки персоналу, який засвідчує ТО компонентів, двигунів та ДСУ організацій з ТО», PR АМО.А-126, протягом року, який передуює виданню особистого повноваження (Part-145) C/S-S/S, що заміняє необхідність демонстрування досвіду ТО 6/24 на конкретному компоненті або аналогічному компоненті та подібної технології;

- для персоналу C/S та S/S з рейтингом D1: підготовка та екзаменування для методу NDT, деталізована в ДСТУ EN 4179, протягом року, який передуює виданню особистого повноваження (Part-145) C/S-S/S, що заміняє необхідність демонстрування досвіду ТО 6/24 на конкретному методі, доданого до особистого повноваження.

Видання: 1	Дата видання: 25.09.2018	Ревізія: ---	Дата ревізії: ---	Стор. 15
------------	--------------------------	--------------	-------------------	----------

3.4 Відсутність записів про наявність нещодавнього досвіду

У випадку, коли неможливо продемонструвати записами про тривалість/ характер досвіду у відповідності до критеріїв, наведених у цій Процедурі, особисте повноваження (Part-145) C/S - S/S не може бути надане або поновлено, поки кандидат у C/S та/ або S/S:

(а) набуде відсутні елементи стосовно тривалості (тобто відсутню кількість завдань або робочих днів) та/або характер досвіду (відсутні завдання з пошуку та усунення несправностей, завдання MEL для персоналу, який засвідчує ТО ПС категорії В1, відсутні завдання стосовно ТО шасі для С14 C/S, тощо). Якщо організація з ТО згідно Правил (Part-145) не може надати досвід у зв'язку з відсутністю завантаженості/діяльності, може бути прийнятним, що особа виконає відсутні елементи. Відсутні елементи можуть виконані в організації з ТО, що видає/перевідає особисте повноваження, або у іншій організації (Part-145);

(b) проходження повної підготовки на тип ПС/компонент/двигун/ДСУ відповідно до розділу 3.3. цієї Процедури. Проте, у випадку поновлення особистого повноваження (Part-145) C/S - S/S, ця опція не може використовуватися як стандарт, що замінює демонстрацію досвіду, проте може тільки бути використана у виключних обставинах, таких як «особа, що має період бездіяльності», «організація з ТО, що не має завантаженості ТО протягом періоду часу», тощо. Фактично, краще рішення у випадку відсутності нещодавнього досвіду повинно завжди направлене на набуття відсутніх елементів відповідно до наведеного вище підпункту (а);

(с) обмеження у випадку організації з ТО з рейтингом Ах та обсягом робіт, обмежених незначним лінійним ТО, таким як транзит, щоденні та тижневі форми. Залежно від кількості робіт, що проводяться організацією з ТО, може бути важко для кожної особи, яка засвідчує лінійне ТО, продемонструвати необхідний «характер досвіду», що охоплює всі повноваження. В такому випадку може бути прийнятно, що особисте повноваження (Part-145) C/S видане або поновлено, як застосовно, включаючи обмеження, пов'язані з відсутнім характером досвіду (тобто, повноваження, що не включає усунення несправностей, тощо). Таке обмеження може бути усунене відповідно до наведених вище застосовних підпунктів (а) та (b).

Коли весь персонал C/S, наявний для певного типу ПС має обмеження в особистому повноваженні (Part-145) C/S, організація з ТО несе відповідальність за аналіз можливих впливів на обсяг схвалення та безперервну дію схвалення згідно Правил (Part- 145)

Видання: 1	Дата видання: 25.09.2018	Ревізія: ---	Дата ревізії: ---	Стор. 16
------------	--------------------------	--------------	-------------------	----------

---

4. Записи про досвід технічного обслуговування

4.1. Індивідуальна книга

Відповідність вимогам щодо ТО 6/24 місяців повинна бути належним чином задокументована для демонстрації того, що як «тривалість», так і «характер досвіду» відповідають вимогам стандарту.

Стандартний шаблон для документування досвіду технічного обслуговування наведено у інформаційному листі ДАСУ від 11.08.2017 №1.15-8248-17 (Рекомендована форма персональної книги обліку практичного досвіду ТО).

Досвід може бути записаний/ задокументований у будь-якій іншій індивідуальній книжці або системі записів (яка може бути автоматизованою).

У разі, якщо організація з технічного обслуговування здатна розробити автоматизовану систему, автоматично згенерована книга повинна містити такий же рівень інформації, який зазначено у Рекомендованій формі персональної книги обліку практичного досвіду ТО (інформаційний лист ДАСУ від 11.08.2017 №1.15-8248-17):

- або безпосередньо роздрукована книга;
- або непрямо за допомогою інформації, яку можна отримати (наприклад, можна знайти в робочих пакетах, зазначених у самій книзі).

Остаточне рішення про прийнятність такої системи, враховуючи вищезгаданий інформаційний лист, залишається за ДАСУ.